

**Posudek vedoucího na magisterskou diplomovou práci:
Petra Doležalová
Kdo jsou novináři, kteří píšou o životním prostředí?**

Universita Karlova v Praze
Fakulta humanitních studií

Petra Doležalová si pro svoji magisterskou diplomovou práci vybrala zajímavé téma. Položila si otázkou kdo jsou novináři, kteří píšou o životním prostředí. A protože média jsou v současnosti významnou institucí, která nám zprostředkovává informace, představy a názory o přírodě, ale i o environmentálních problémech a rizicích je toto téma vysoce aktuální.

Autorka si jako předmět svého výzkumu vybrala individuální mediální rovinu, tedy rovinu jednotlivých novinářů v redakcích, přičemž si zcela správně uvědomuje limity, které to přináší (str.9). Jako metodu k zodpovězení na otázky si formou kvalitativního sociologického zvolila polostrukturované rozhovory, doplněné analýzou článků zkoumaných novinářů.

Práce obsahuje dvě základní části, teoretickou a empirickou. V teoretické části autorka prokázala, že si osvojila základy mediální teorie ve vztahu k životnímu prostředí. Vychází z relevantní a to i cizojazyčné literatury a popisuje jak zprávy vznikají, jakou roli při tom hrají novináři a mediální rutiny, jak pracují se zdroji. Na konci této teoretické části autorka teoreticky tematizuje různé pojetí přírody a lidského vztahu k životnímu prostředí. Tato část je dobře zpracovaná a slouží jako východisko pro další empirickou část.

Na jejím začátku Petra Doležalová představuje své výzkumné otázky a zaměřuje se především na dva okruhy témat. Jak novináři vnímají přírodu a životní prostředí a jak se to promítá do jejich zpracování environmentálních témat. Následně popisuje jak ve své práci metodologicky postupovala. Tedy od výběru vzorku, přes sběr dat formou polostrukturovaných rozhovorů, až po jejich kódování a analýzu. Volbu metody a metodologický postup autorky považují vzhledem k jejím stanoveným cílům za vhodné a zcela dostačující.

Empirická část pak pokračuje samotnou analýzou a interpretací nasbíraných dat. V této části oceňuji zejména to, že autorka se snažila provázat svá teoretická východiska popsaná v předchozí části diplomní práce se svými zjištěními a interpretacemi. Empirická část tak přináší vcelku plastický obraz toho, co si myslí novináři, kteří píšou o životním prostředí a je to také zařazeno do kontextu mediálních studií se zaměřením na environmentální tematiku. Tady se ale dostáváme k jedné ze dvou mých výtek vůči práci. Autorka si kladla za cíl analyzovat *kdo* jsou novináři, kteří píšou o životním prostředí. Z toho důvodu také prováděla triangulaci výzkumu založenou na rozhovorech a analýze článků zpovídáných respondentů. To se tak zcela nepovedlo a práce jaksi pokulhává na jednu nohu. Zatímco je silná v té části rozhovorů, v jejich analýze, kde máme plastický obraz toho, co si novináři myslí, pokulhává v té druhé části, kde by měla autorka kriticky analyzovat tvrzení novinářů. Není pravda, že by to autorka nedělala, ona to dělá, ale málo. Například velice hezky jí vyplynulo, že v rozhovorech novináři tvrdí, že jedním z nejdůležitějších zdrojů zpráv jsou pro ně vedle odborníků, nevládní organizace a státní instituce pro ně nepředstavují takový významný zdroj a často se o nich vyjadřovali s určitým despektem. Při analýze ale vyplynulo, že v článcích jsou častěji citovány státní instituce, než zmiňované nevládní organizace. Autorka si toho všimá, zcela správně to zasazuje do svých teoretických východisek a vysvětluje to, ale podobných triangulací, na jejichž základě by bylo možné kritičtěji analyzovat, v práci už příliš nejsou. Nabízí se otázky ohledně volnosti výběru témat, operacionalizace pojmu „odborníci“, apod.

Druhá, méně závažná výtka se týká formálního zpracování práce. Autorka, zejména v teoretické části, kde vycházela z anglicky psané literatury používá občas kostrbatý český jazyk ovlivněný angličtinou, což se promítá do používání trpného rodu i v místech, kam podle mne nepatří, např.: „ekonomické podmínky...jsou spatřovány...“ (str.20), „...jsou artikulovány“ (str.23), „...je na vědu pohlíženo“ (str.24), „...nemá být jen rozhodnuto“ (str.55). Na straně 25 chybí anoncovaná poznámka pod čarou. A nakonec trochu úsměvně, v seznamu literatury chybí citovaná publikace vedoucího práce, s kterou autorka v textu pracuje.

Tyto formální nedostatky, stejně jako určité „pokulhávání“ práce na jednu nohu, napovídají o tom, že autorka práci dokončovala v určitém spěchu, přestože vím, že zejména její teoretické přípravě věnovala možná až příliš času.

Otázky k obhajobě:

Zkuste se zamyslet a rozebrat, jak je to s onou autonomií novinářů ohledně témat a například jejich zarámováním?

Autorka v práci pracuje s pojmem odborníci. Šel by tento pojem ještě nějak operacionalizovat, např. ve vztahu k tématům?

Celkové hodnocení práce:

Práce je logicky strukturovaná, i přes výše zmíněné formální výtky srozumitelně psaná, autorka používá relevantní literaturu, včetně cizojazyčné a prokázala schopnost samostatné práce. Teoretickou část považuji za zcela dostačující, v empirické části sice, jak jsem výše psal jedna část zaostává za tou druhou, nicméně s určitými limity autorka dosáhla toho, co si na začátku zvolila, tedy odpovědět na otázku kdo jsou novináři, kteří píšou o životním prostředí.

Diplomová práce Petry Doležalové splňuje po obsahové a formální stránce všechny náležitosti. Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v bodovém rozmezí 14-16 bodů, tedy „**velmi dobře**“.

V Praze 15.10.2011

Mgr. Arnošt Novák